

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Theologiæ Mysticæ, Seu Facilem & practicum modum
Exercitia Spiritualia S.P. Ignatii Loyolæ per octiduum faciendi - item
triduanam recollectionem fructosè instituendi complectens, Et
Sacerdotibus Præcipuè, aut de Sacerdotali Statu suscipiendo
deliberantibus accomodata, Una cum ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

Consideratio de actionibus ad proximum spectantibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48834)

Atque hac omnia propter omnia, & pro uno illo generis nostri Principe in unum coierunt.
Legatur etiam ex lib. 3. de Imit. c. 59.

CONSIDERATIO

pro V. Die.

DE ACTIONIBUS AD PROXIMUM
SPECTANTIBVS.

Punctum I.

Ante omnia da operam, ut bene intelligas, quantopere ad dilectionem Proximi varijs ex titulis obligeris. 1. Quia Deus iubet, ut eum sicut teipsum diligas; additque in hoc uniuersam legem & Prophetas pendere: esse majus omnibus holocaustibus & sacrificijs. 2. Pater æternus quid magis requirit, quàm ut, sicut omnes ejus Filij sumus, ita fraterno quoque affectu inuicem diligamus; hinc teste S. Joanne 1. c. 4. *hoc mandatum habemus à Deo, ut qui diligit Deum, diligit & fratrem suum.* 3. Filius Dei quantopere eam requirat, ipse satis Jo. 13. indicavit dicens: *In hoc cognoscent omnes, quia discipuli mei estis, si dilectionem habueritis ad inuicem.* 4. Sed & Spiritus S. cum sit anima corporis Christi, nihil magis desiderat, quàm ut membra omnia arctissimè per charitatem inuicem sint conjuncta; hinc Eccl. 35. dicitur: *In tribus placitum est spiritui meo, quæ sunt probata coram Deo & hominibus. Concordia fratrum, & amor proximorum, & Vir & mulier sibi bene consentienter.* 5. Quàm S. Dei Mater & alij Coelites eam desiderent, vel ex eo colligere licet, quòd, sicut illi arctissima inter se unione sunt conjuncti, habentes cor unum, & animam unam, ita eandem quoque charitatis unionem videre in nobis gestant, ut Jerosolyma hæc terrestris, coelestis illius quandam imaginem referat, & Ecclesia militans triumphanti quoad hoc sit conformis. 6. Denique quantopere ipsa tua tam supernaturalis, quàm naturalis vitæ ratio eam à te requirat, vel inde colligitur, quòd utròve modo spectati tu & Proximus fratres suis ejusdem Patris, eodem Christi sanguine Redempti & regenerati, ejusdem quoque corporis mystici membra

membra, ad eandem regni cœlestis hæreditatem vocati. Vnde ergo, quàm potentes sint hi tituli ad fraternam dilectionem singulari studio exercendam, & fovendam,

Punctum II.

Incipe considerare, quid dilectio hæc à te requirat, & quomodo singula capita hæc observaris. Ut autem tam ordinatius id agas, distinguere potes proximum tuum in tres classes, in superiores scilicet, æquales, & inferiores, & singulas iterum in alias species subdividere hoc vel similibus modo.

§. I.

Observanda erga superiores Personas.

I.

Erga Ecclesiam,

Insignis Honoratio

Per vitæ sanctitatem,

Filialis subiectio

Per officij Fidelitatem,

Fortis propugnatio

Per doctrinæ potestatem.

II.

Erga Episcopos, aliisque Superiores

Summa reverentia,

Quia DEI Vicarij,

Charitas ingenua,

Quia Patres pijsimi,

Obedientia promptissima,

Quia Pastores optimi.

III.

Erga Magnates,

Honoris justæ oblatio,

Propter statûs eminentiam,

Favoris conservatio

Propter virium potentiam,

Locutionis cautio

Propter periculi præsentiam.

§. II.

Observanda erga Equales.

I.

Erga alios Sacerdotes.

Concordia in affectu
Propter vineulum Fraternitatis.
Reverentia in colloquio
Propter meritum dignitatis.
Promptitudo in obsequio
Propter titulum æqualitatis.

II.

Erga Benefactores.

Beneficij agnitio
Per dignam æstimationem.
Gratiarum actio
Per crebram prædicationem.
Vicissitudinis exhibitio
Per obsequiorum delationem.

III.

Erga Inimicos.

Injuriam condonatio
Per divinam dilectionem.
Orationis oblatio
Per ignorantiam prætensionem.
Amoris conciliatio
Per beneficiorum collationem.

IV.

Erga Vicinos & Amicos.

Pacis constans dilectio
Propter communem consolationem.
Jurium conservatio
Propter Justitiæ defensionem.
Auxilij oblatio
Propter Amoris obligationem.

V.

Erga Mulieres.

Rarissima Aspectio
Propter castimoniam conservationem.
Brevissima collocutio
Propter publicam ædificationem.
Cautissima conversatio
Propter lapsus devitationem.

VI.

Erga Pauperes & Miseros.

Suavis allocutio
 Ad causandam consolationem.
 Christiana Compassio
 Ad demonstrandam dilectionem.
 Amorosa subventio
 Ad faciendam sublevationem.

VII.

Erga Hospites.

Benevola exceptio
 Propter hospitalitatem.
 Liberalis tractatio
 Propter charitatem.
 Jucunda conversatio
 Propter hilaritatem.

VIII.

Erga Defunctos.

Creberrima recordatio
 Propter gratia societatem.
 Tenerrima commiseratio
 Propter poenae acerbitatem.
 Celerrima subventio
 Propter auxilij necessitatem

§. III.

Observanda erga Inferiores.

I.

Erga Parochianos.

Amor universalis
 Propter causae similitudinem.
 Zelus prudens
 Propter officij amplitudinem.
 Vita exemplaris
 Propter suasionis aptitudinem.

II.

Erga Domesticos.

Impera discretè negotium
 Propter infirmitatem.
 Exige mansuetè supplicium

Propter charitatem.
Redde fideliter præmia
Propter æquitatem.

Punctum III.

Porro ad hæc charitatis fraternæ officia præstanda prode-
nt frequenter unum vel alterum ex sequentibus medijs ad-
hibere.

I. Assuesce omnes proximos, cum quibus tibi agendum
fuerit, ut imagines & exemplaria Dei intueri; sic enim non
modicum senties stimulum, & ad omnem proximi læsio-
nem studiosè cavendam; & ad omnem illi honorem & re-
verentiam exhibendam; quem enim horrorem non sentis, si
imaginem aliquam sacram ab irato aliquo homine ex indi-
gatione lacerari, vel alio modo inhonorari vides; quantò
magis horrebis tu ipse proximum offendere, si eundem ut
vivam Dei imaginem contempleris.

II. Assuesce pariter, eundem proximum ut ipsum Christum
intueri, illamque Christi sententiam firmiter menti impr-
mère: *Quantum fecistis uni ex his fratribus minimis meis,
mihi fecistis.* Matt. 25. Quam enim promptitudinem, læti-
tiam, & fervorem non in te experireris, si Christum alicubi
vel ægrotantem, vel aliâ in miseria constitutum, & tuam o-
peram petentem jacere scires; quàm grandem displicentiam
ostenderes, imò etiam omni possibili modo dehortareris &
cohiberes, si quempiam malè de eo loquentem, murmuran-
tem, aut alio modo injuriantem aspiceres; quantò minus i-
pse hæc proximo tuo facere præsumes, si in eo Christum in-
tueri studueris.

III. Assuesce proximum tuum ut fratrem non carnalem,
sed spirituale intueri; si enim fraternitas carnalis tanto-
per impellit ad mutuam charitatem & obsequia exhibenda,
omniaque mala, quæ nocere fratri possunt, summo studio
evitanda; quantò magis fraternitas spiritualis, quæ ex no-
bissimo Christi sanguine ortum trahit, & cohæredes regni
coelestis facit, similem affectum cordi ingenerabit, atque ad
omnia bona proximo optanda, & procuranda impellet; ma-
la verò, quæ ei accidere possunt, omnia arcebit.

Vide ergo, quomodo hæc media hæctenus adhibueris, aut
adhibere deinceps velis.

Legè

Lege etiam, si placet, memoriale Sacerdotis à fol. 4. ad 13.

MEDITATIO III.
Pro quinta Die.

DE TRIENNIO ULTIMO CHRISTI ANTE
PASSIONEM EXACTO.

Scopus.

Imitatio Christi in agendo cum Proximo:

Punctum I.

Considera I. Quid Christus toto hoc triennio egerit, mirum id, quod ipsemet Luc. 12. dixit: *Ignem Veni mittere in terram, & quid volo, nisi ut accendatur?*

Considera II. Quod iste ignis non sit alius, quam zelus ardentissimus majorem æterni Patris gloriam, & animarum salutem querendi; quem tribus potissimum instrumentis seu medijs declaravit, videlicet *orationibus* continuis, & *hortationibus* solidissimis, & *beneficijs* corporalibus & ritualibus; hoc enim triplex illud est vinculum, quod culter rumpitur, & de quo ipse per Prophetam Oseam dicitur cap. 11. *In funiculis Adæ traham eos; in Funiculis Chanaan tati.*

Considera III. Cùm tu ob eundem finem ad stantiam sacerdotalem & curam animarum vocatus sis, quanto accendat, ut eundem zeli ardentis ignem in te primum accendere, deinde verò etiam per supra dicta tria media decore studeas. Examina proin, qualem in te hæctenus accipere studeas, & quomodo deinceps saltem eum in te accendere, & fovere velis. Colloquium.

Punctum II.

Considera II. Cur Christus ad zelum suum explicandum ignis similitudine sit usus, nimirum ut per hoc indicaret perfectum fore zelum nostrum, si ignis proprietates habuerit. Et I. quidem sicut ignis, dum alios calefacit, semper sursum tendit, ita & tu, dum cum alijs agis, mentem per nam intentionem, & pias aspirationes semper ad celos erigat.